

۱۵۴۵۴۰۱

نخستین نسخه

راهنمای عملی

پژوهش‌روایی

هشتمین فعالیت‌های کارگاهی

تألیف: دکتر محمد نوریان

سرشناسه: نوریان، محمد، ۱۳۲۳ - Nourian, Mohammad

عنوان و نام پدیدآور: راهنمای عملی پژوهش‌روایی همراه با فعالیت کارگاهی / تألیف محمد نوریان.

مشخصات نشر: تهران: نشر شورا، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۷۹-۳۳-۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: پژوهش‌روایی (روش تحقیق)

موضوع: Narrative inquiry (Research methods)

رده‌بندی کنگره: ۶۰۰-۳۹۵/H۶

رده‌بندی دیویی: ۱۴۳ / ۱۰۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۱۰۰

راهنمای عملی پژوهش‌روایی (همراه با فعالیت‌های کارگاهی)

تألیف: دکتر محمد نوریان

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۶ با شمارگان ۱۰۰۰ جلد

ویراستار: فتح‌الله فروغی

امور هنری: مؤسسه فرهنگی و هنری طراحان ایماژ

چاپ: خجستان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۷۹-۳۳-۶

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

فصل اول

- ۹ تحقیقات آموزشی و صدای معلم:
۱۱ روایت اول: صدای معلم در پژوهش
۱۲ تعریف پژوهش روایی
۱۲ پژوهش روایی و معلم
۱۳ پژوهش‌های مبتنی بر عمل
۱۳ روایت و پژوهش
۱۴ مراحل پژوهش روایی
۱۶ فعالیت کارگاهی ۱

فصل دوم

- ۱۹ مسئله یا پدیده مورد پژوهش
۲۱ روایت دوم: پیچیدگی تعلیم و تربیت
۲۲ تعریف مسئله یا پدیده
۲۳ تشخیص مسئله
۲۴ انواع پژوهش روایی
۲۷ فعالیت‌هایی برای یادگیری بیشتر
۲۸ فعالیت کارگاهی ۲

فصل سوم

- ۳۱ مشارکت‌کننده پژوهش:
۳۳ روایت سوم: هر روز مدرسه یک تجربه جدید
۳۴ پژوهشگر و مشارکت‌کننده
۳۵ چگونه اعتماد ایجاد کنیم
۳۵ شرایط پژوهشگر روایی
۳۶ تربیت معلم و انواع پژوهش روایی
۳۷ فعالیت‌هایی برای یادگیری بیشتر
۳۸ فعالیت کارگاهی ۳

فصل چهارم

- ۳۹ سؤالات پژوهش:
۴۱ روایت چهارم؛ دبیرستان من
۴۲ پیشینه تحقیق و روایت پژوهی
۴۳ مصاحبه
۴۵ دستورالعمل مصاحبه
۴۶ پیاده سازی نوار
۴۶ فعالیت‌هایی برای یادگیری بیشتر
۴۷ فعالیت کارگاهی ۴

فصل پنجم

- ۴۹ بازسازی داستان:
۵۱ روایت پنجم؛ رزهای اول تدریس
۵۲ تعریف بازسازی داستان
۵۳ مراحل بازسازی داستان
۵۴ تحلیل روایی و تحلیل روایت
۵۵ فعالیت‌هایی برای یادگیری بیشتر
۵۶ فعالیت کارگاهی ۵

فصل ششم

- ۵۷ انواع داده‌های روایی:
۵۹ روایت ششم؛ تنوع داده‌ها
۶۰ تکنیک‌های جمع‌آوری داده‌ها
۶۴ فعالیت کارگاهی ۶

فصل هفتم

- ۶۷ تحلیل ساختاری داده‌های روایی:
۶۹ روایت هفتم؛ روایت روایت پژوهی
۷۱ تعریف تحلیل
۷۱ تحلیل روایت
۷۳ روایت پژوهی و تحلیل ساختاری
۷۶ فعالیت کارگاهی ۷

فصل هشتم

۷۷	تحلیل موضوعی داده‌های روایی:
۷۹	روایت هشتم؛ تفاوت گذاشتن
۸۰	تحلیل موضوعی
۸۱	تحلیل موضوعی و روایت پژوهی
۸۱	تحلیل محتوای کیفی
۸۳	نمونه‌ای از تحلیل محتوای کیفی
۸۶	فعالیت کارگاهی ۸

فصل نهم

۸۷	انتخاب پژوهش روایی:
۸۹	روایت نهم؛ درک تجربیات
۹۰	اعتبار روایی
۹۰	اعتبار در پژوهش روایی
۹۴	فعالیت کارگاهی ۹
۹۵	فهرست منابع

پژوهش روایی یکی از سه گانه‌های توسعه حرفه‌ای در برنامه‌های جدید تربیت معلم ایران است. شاید به جرأت بتوان گفت که توجه به پژوهش‌های عملی یکی از مهم‌ترین نقاط قوت این برنامه است. این نقطه قوت نیازمند وجود رسانه‌های آموزشی است که راهنمای دانشجویان و معلمان در پژوهش‌های عملی باشد. خوشبختانه تنی چند از همکاران تلاش‌های خوبی در ارتباط با اقدام پژوهی و درس پژوهی انجام داده‌اند؛ اما روایت پژوهی هم چنان جوان و نیازمند کار و تلاش بیشتری است. در راستای این نیاز کتاب حاضر، تولید و به جامعه علمی عرضه می‌شود. از ویژگی این اثر می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

الف) تناسب با برنامه درسی توسعه حرفه‌ای (۱)؛ محتوای کتاب منطبق با سر فصل‌های مصوب بوده و به گونه‌ای طراحی شده است که فعالیت‌های کارگاهی را هدایت کند. بدین منظور در پایان هر فصل، کارگاهی مناسب با محتوای آن فصل آمده است. کار کارگاهی هر فصل به گونه‌ای طراحی شده است که در پایان کتاب، دانشجویان با همه تکنیک‌های مربوط آشنا می‌شوند.

ب) تأکید بر واکاوی تجربیات حرفه‌ای؛ برخلاف نوشته برخی از همکاران که در روایت پژوهی تنها بر خود زیست نگاری و نوشتن تأملی تأکید دارند؛ این کتاب واکاوی تجربیات حرفه‌ای دیگران را محور روایت پژوهی برای معلمان قرار داده است. هر چند از خود زیست نگاری و نوشتن تأملی نیز غفلت نکرده است.

ج) روایت‌های حرفه‌ای نویسنده؛ هر فصل با یک خود زیست نگاری از نویسنده شروع می‌شود که مرتبط با موضوع فصل است و می‌تواند به عنوان الگو برای نوشتن تأملی و خود زیست نگاری برای دانشجو معلمان باشد.

کتاب حاضر شامل نه فصل است:

در فصل اول پژوهش‌های عملی مورد توجه قرار گرفته و سبده شدن یادای معلم به عنوان یکی از نتایج آن مورد تأکید می‌باشد. در همین راستا پژوهش روایی تعریف و مراحل آن بیان شده است. کار کارگاهی پیشنهادی این فصل با استفاده از تکنیک شش کلاه تفکر سازماندهی و به صورت گروهی است.

فصل دوم به مسئله و پیچیدگی آن در تعلیم و تربیت و تشخیص مسئله و مصالح یافته و بحثی نیز در ارتباط با انواع پژوهش روایی و پنج معیار تعیین نوع پژوهش روایی ارائه شده است. کار کارگاهی این فصل مبتنی بر تکنیک "چرا" طراحی شده است.

فصل سوم متمرکز بر مشارکت کنندگان در پژوهش است و مباحثی درباره شرایط مشارکت‌کننده و روش‌های ایجاد اعتماد در او، هم چنین شرایط پژوهشگر روایی و نوع پژوهش روایی مناسب تربیت معلمان جوان مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. کار کارگاهی این فصل نوشتن تأملی است.

فصل چهارم شامل سؤالات پژوهش، پیشینه تحقیق در روایت پژوهی و روش‌های جمع‌آوری داده‌ها از جمله مصاحبه است. کار کارگاهی این فصل مبتنی بر سؤالات ایده برانگیز می‌باشد.

فصل پنجم بازسازی روایت را مورد توجه قرار داده و در همین راستا، تعریف و مراحل بازسازی داستان تشریح شده و تفاوت تحلیل روایی با تحلیل روایت مورد بررسی قرار گرفته است. تکنیک مورد

استفاده در کار کارگاهی این فصل بارش فکری است .
فصل ششم انواع داده‌های روایی و نه تکنیک جمع‌آوری داده‌ها را در پژوهش روایی توضیح داده و کار کارگاهی آن نیز با استفاده از تحلیل محتوای کیفی انجام می‌پذیرد .
فصل هفتم و هشتم بر تحلیل ساختاری و موضوعی تأکید دارند و تفاوت این دو نوع تحلیل و کاربردهای آن‌ها تبیین شده است. هم چنین در روایت‌های هفتم و هشتم دو نوع گزارش نویسی پژوهش روایی آمده است.

در فصل نهم درباره اعتبار پژوهش روایی بحث و بررسی شده است .
در پایان ضمن سپاسگذاری به درگاه سبحان که توفیق این فرصت را به حقیر ارزانی داشت، اعلام می‌دارم که به طور قطع این اثر دارای اشکالات فراوانی است که با راهنمایی‌های اساتید و دانشجویان برطرف خواهد شد. بنابر این از ارائه نظرات ارزشمند خود (به نشانی ناشر) دریغ نفرمایید.

محمد نوریان / پاییز ۱۳۹۶